Alle Volken

nr. 3 augustus 2022

Het magazine van de GZB

GZB zoekt nieuwe zendingswerkers

Vacatures

”De oogst is wel groot, maar er zijn weinig arbeiders”

gzb

Bidden verandert je hart

Gebed is de grondtoon van het nieuwe beleidsplan van de GZB. Daarmee belijden we onze afhankelijkheid van God. Het viel mij tijdens de Pinkstercampagne op dat ook onze buitenlandse gasten het belang van gebed telkens benadrukten.

Dominee Sixto Hernandez uit Colombia deelde op 'Vertel,'-avonden in gemeenten hoe God tijdens het bidden zijn hart veranderde. Daardoor kon hij nu een foto laten zien waarop hij – tot zijn eigen verbazing – verslaafden voor zijn kerk omhelsde. Terwijl hij aanvankelijk vooral had gebeden of God ze wilde laten weggaan uit de straat.

Dr. Elie Haddad uit Beiroet vertelde openhartig over zijn gemeente na de enorme explosie in augustus 2020. "We zaten midden in corona. De kerk was dicht. Achter gesloten deuren waren we thuis aan het overleven. Nu werden we gedwongen naar buiten te gaan. We wilden helpen, maar wisten niet hoe. Biddend zochten we onze weg. Daarbij deden we een belangrijke ontdekking: **we konden niet anderen helpen zonder zelf te veranderen. God veranderde ons hart."**

Nataliya Stoykova uit Bulgarije deelde hoe God haar jaren geleden tijdens een gebed riep om in dorpen het Evangelie te gaan brengen. Ze kon eerst niet geloven dat het Gods stem was: dat was toch werk voor predikanten, voor mannen? Een maand lang worstelde ze met Gods roeping, totdat haar duidelijk werd dat ze echt moest gaan.
Ik hoop dat dit nummer van Alle Volken u aanmoedigt om veel te bidden. Het verandert je hart.

Martijn

colofon

Alle Volken is het kwartaalblad van de GZB, zendingsorganisatie in de Protestantse Kerk. In dit magazine delen we inspirerende verhalen uit Gods wereldwijde kerk.

Jaargang 115, augustus 2022
Oplage: 26.750 exemplaren

Contributie/donatie:
minimaal € 12,50 per jaar
ISSN: 0002-5666

Redactie: Gerdi van Eck (eindredacteur), Jaap Haasnoot, Mariëlle de Koning, Diane Palm, Gijsbert Wolvers

Kantoor GZB
GZB, Postbus 28,
3970 AA Driebergen
Faunalaan 249,
3972 PP Driebergen
0343 - 512444, info@gzb.nl
Adreswijzigingen: via adreswijziging@gzb.nl of www.gzb.nl/contact

Steun het werk van de GZB
Meebidden – www.gzb.nl/gebed
Meeleven – www.zendingsmaatje.nl
Meegeven – IBAN: NL91 INGB 0690 7624 45

CBF Erkend Goed Doel
Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI

Volg de GZB online
gzb.nl
gzbzending
gzbzending
company/gzb

Vormgeving: D&DJ, Montfoort
Druk: Senefelder Misset, Doetinchem

Braille, grootletter en digitale vorm: Alle Volken is voor mensen met een leesbeperking ook verkrijgbaar in passende leesvormen. Voor meer informatie: CBB te Ermelo, tel. 0341 - 565477.

07 |
Zomercollecte voor Bulgarije

"Het verhaal van Channa raakt mij. Ze is de eerste vrouw in haar dorp die tot geloof komt. Aan iedereen die het maar wil horen, vertelt ze het Goede Nieuws door. Ondanks tegenwerking ontstaat er een kleine gemeente. Geef voor het kwetsbare, maar mooie werk in Bulgarije!"

(Gijsbert Wolvers, relatiebeheerder GZB)

10 |
Hoe deel ik zelf het geloof?

"Wat was het bijzonder om Nataliya uit Bulgarije in onze gemeente te ontmoeten; een heel gewone vrouw die op een laagdrempelige manier haar geloof deelt. Dat heeft me aan het denken gezet over hoe ik zelf het geloof deel, want daar ben ik vaak écht niet zo'n ster in."

(Janneke Hogendoorn, lid zendingscommissie Polsbroek)

22 |
Kijkje in de keuken in Rwanda

"Als je bij iemand in Rwanda op bezoek gaat, krijg je vrijwel altijd eten aangeboden. Ook al is het helemaal geen 'tijd' om te eten. Soms zitten we om tien uur 's ochtends al aan een warme maaltijd!"

(Caroline Mager, zendingswerker Rwanda)

24 |
Zending iets voor jou?

In juli zijn we via de GZB uitgezonden naar Albanië. Maar voor het zover was, heeft jaren geduurd. We wilden wel iets met zending, maar er waren ook allerlei argumenten om niet te gaan. Denk je er ook wel eens over na? Neem contact op met de GZB voor een oriënterend gesprek.

(Willeke en Johan Vrij, zendingswerkers Albanië)

"Wat kan jij doen om God te dienen in deze wereld?"

En verder

Foka van de Beek heeft eigenlijk altijd al geweten dat ze de zending in wilde 4 | Wat weet u van Bulgarije? 8 | Elise baalt van Babylon 13 | GZB-nieuws 14 | Met Gods zegen op weg gaan 16 | Bidden helpt 18 | Zeven brieven voor de kerk in Nederland 18 | Wim Rozenberg zou niet zelf de zending in kunnen, maar is er wel elke dag mee bezig 21 |

Foka van de Beek

Voor altijd Oost-Europa **in het hart**

Zending en theologie werden Foka van de Beek, dochter van een hoogleraar godgeleerdheid, met de paplepel ingegoten. Inmiddels werkt en studeert ze al ruim dertig jaar rond deze aandachtsgebieden. Een gesprek met 'onze zendelinge in Bulgarije'.

TEKST Gijsbert Wolvers

Foka, hoe en wanneer ontstond jouw belangstelling voor zending?
"Die ontstond al jong, door de verhalen op school en in de kerk en door verhalen in boekjes. Ik heb eigenlijk altijd al geweten dat ik de zending in wilde. Toen was dat nog op een kinderlijke manier: ik wilde de mensen over God vertellen. Hierop stemde ik mijn pakket- en studiekeuze af."

Welke mooie ervaring in het zendingswerk is je altijd bijgebleven?
"Dan denk ik aan die man in Colombia die in een sloppenwijk vol vluchtelingen met plastic en palen een afdakje had gemaakt. Hij hield er kerkdiensten, maar hij en zijn gezin woonden er ook. Van daaruit evangeliseerde hij in deze wijk. Dat deed hij met veel wijsheid, zorg en liefde. Mensen konden altijd bij hem terecht. Bijzonder waren de trouw, volharding en geloofsvreugde van hem en de mensen uit zijn kerk in alle ellende. Toen ik aan hem vroeg wat hij nodig had, zei hij: 'Bid voor ons.' Terwijl wij in het Westen meteen denken aan materiële hulp.
Het gebeurde twintig jaar geleden, maar tijdens dagen dat ik het niet zie zitten, moet ik daaraan denken. Menselijkerwijs denk je: Geef het hier maar op. Maar God gaf kracht, vreugde en volharding om door te aan. Als je je geroepen weet door God, zie je Zijn zegeningen."

Vertel eens iets over je drie jaar in Bulgarije.
"Eerst moest ik natuurlijk Bulgaars leren. Net toen ik dat een leuke taal begon te vinden, kwam corona. De taalschool ging dicht, en ik ontmoette minder mensen, waardoor de taalstudie via een natuurlijke manier bijna onmogelijk was. Nu zit ik op een niveau waar ik twee jaar geleden had willen zitten. Gelukkig zit ik nu weer op les en ontmoet ik meer mensen.
Qua zendingswerk ga ik met Nataliya Stoykova mee. Zij stichtte de afgelopen dertig jaar zo'n tien kerken in de dorpjes in de regio Burgas, Zuid-Bulgarije. De gemeenteleden hier ervaren de vreugde »

"Ik heb eigenlijk altijd al geweten dat ik de zending in wilde."

biografie

Foka van de Beek (51)

UITZENDING In 2019 vanuit de Vredeskerk in Veenendaal uitgezonden naar Bulgarije. **VORIGE FUNCTIES** Pastoraal werker in Kamperland, regiocoördinator Latijns-Amerika bij de GZB, namens Kerk in Actie docent missiologie en Nederlands op de Hongaarse predikantenopleiding in Cluj-Napoca (Roemenië), stafmedewerker bij de Nederlandse Zendingsraad.

“Soms lijken we vergeten te zijn **hoe heilig God is!**”

van de eerste generatie christenen. Dat het christelijk geloof daadwerkelijk levens verandert: mannen stoppen met huiselijk geweld, gezinsleden met drinken. Samen met hen Bijbelstudie doen en bidden is mooi. Daarbij geef ik pastorale ondersteuning.
Daarnaast heb ik inmiddels contact met een landelijke methodistenkerk, met zo’n 1500 à 2000 leden. Die heeft mij gevraagd toerusting te geven aan de vrouwenbond. Later hoop ik breder in de kerk theologische toerusting te geven en te coördineren.”

Wat hebben ze inhoudelijk nodig?
“De protestantse kerken in Bulgarije zijn heel klein. Voor de vrouwen is het de vraag: hoe leef ik als christenvrouw in een seculiere, moslim of Roma-omgeving? Ze hebben weinig voorbeelden, zeker als ze zelf een moslimachtergrond hebben. Verdieping van de Bijbelkennis is sowieso nodig.”

Je werkte al eerder in Oost-Europa. Waardoor voel je je juist in deze regio thuis?
“In mijn kindertijd was Oost-Europa helemaal gesloten. Je hoorde weinig over het christendom. Dat prikkelde mijn interesse: zo dichtbij en je weet er niets van. Ik wilde daarom een jaar in Oost-Europa studeren. Op mijn 18e viel de Muur. Op mijn 23e heb ik inderdaad een jaar in het Roemeense Cluj-Napoca gestudeerd. De kerk was door het communisme onderdrukt, maar toen weer in opbouw. De liefde voor Oost-Europa is altijd gebleven.

Nu bestudeer ik als dogmaticus de (Roemeens-)orthodoxe theologie. Ik heb vragen bij haar traditie en theologie. Bovendien vormt zij een machtsblok ten opzichte van de protestantse kerken. Toch kunnen wij ook wat van de orthodoxen leren: hun eerbied voor de heiligheid van God en van kerkgebouwen. Wij calvinisten hebben die ook, maar soms lijken we vergeten te zijn hoe heilig God is! Mijn andere zendingsliefde is Latijns-Amerika. Ik heb het daar erg naar mijn zin gehad. De mensen zijn er opener over het geloof dan Oost-Europeanen en Nederlanders.”

Wat kunnen Nederlandse christenen leren van hun zusters en broeders in Bulgarije?
“De volharding en de geloofsvreugde. Moslimvrouwen krijgen veel over zich heen als ze christen worden: problemen met hun man en familie. Toch blijven ze bij het geloof. Als mannen tot geloof komen, gaan ze vaak in plaats van losbandig christelijk leven. En ze blijven bij de kern waar het om gaat: Jezus Christus en dien gekruisigd.”

Word Zendingsmaatje

Als christenen zijn we geroepen om in woorden en daden het Evangelie te delen. Niet iedereen kan zendingswerker worden, maar betrokken zijn bij Gods wereldwijde kerk kan heel concreet door als Zendingsmaatje het werk van Foka van de Beek te steunen.

Doe je mee?
Ga naar zendingsmaatje.nl of scan de qr-code en meld je vandaag nog aan.

zendingsmaatje.nl

Stel je voor: je bent de eerste christen in je dorp. Je bent zo vol van Gods liefde – óók voor jou – dat je het aan iedereen doorvertelt. **Langzaam maar zeker ontstaat er een kleine huisgemeente.**

TEKST Gerdi van Eck

“Wie het wil horen, vertel ik over Jezus.”

Channa uit Bulgarije komt tot geloof als een christelijke vrouw, Nataliya, haar dorp bezoekt en haar vertelt over Jezus. Aan iedereen die het maar wil horen, vertelt Channa het Goede Nieuws door. Ondanks dat er in haar omgeving veel weerstand is tegen het christelijk geloof. De meeste mensen zijn moslim, ook Channa’s man. “Dat was heel moeilijk! Het gaf zó veel problemen toen ik tot geloof kwam. Ik heb veel voor hem gebeden. Ik ben God intens dankbaar dat hij ook tot geloof is gekomen.”

Huisgemeente

De kleine gemeente die in de loop der tijd is ontstaan, komt samen in het huis van Channa. “Al heel veel jaren! In het begin was dat niet gemakkelijk. De burgemeester kwam zelfs, vroeg wat we deden en verbood ons samen te komen, maar wij zeiden: ‘Nee! U kunt ons niet tegenhouden.’ Eerst waren we maar klein, maar er komen steeds weer mensen bij. Loof God! We hebben een moeilijke tijd gehad, maar ik ben zó gelukkig met mijn God en deze gemeente. Daar ben ik heel dankbaar voor! Wie het wil horen, vertel ik over Jezus. Ook aan mijn kinderen en kleinkind.”

“Mijn oma vertelt vaak over God”

Channa’s kleindochter heet ook Channa. Net als haar oma gelooft zij in de Heere Jezus. Niet iedereen snapt dat. Channa is daarom best weleens bang voor de kinderen in haar dorp. “Maar God leert mij dat ik niet bang hoef te zijn voor andere mensen. De Enige Die we moeten vrezen, is God. Hij staat boven alles en boven iedereen. Hij is als een Vader voor me. Prijs Hem!”

Scan de QR-code en luister naar het verhaal van Channa.

Kleine huisgemeente **Bulgarije** groeien lan

6.873.253

Sofia

85% Bulgaren,
9% Turken, 5% Roma

2,5x > NL

Religie

De meeste Bulgaren zijn in naam Bulgaars-orthodox, maar het geloof speelt nauwelijks een rol in hun leven. 8% is moslim en vaak van Turkse komaf. Protestanten vormen met zo'n 1% van de bevolking slechts een kleine minderheid.

Lid van de EU

Sinds 2007 behoort Bulgarije tot de Europese Unie. Vanwege de armoede verlaten veel Bulgaren hun land om elders te gaan werken. Meer dan 20% van de bevolking woont in het buitenland.

en in
ngzaam

Samaritaanse vrouwen

Nataliya Stoykova (rechts) is de drijvende kracht achter de Samaritaanse vrouwen, die samen het Evangelie verspreiden. Inmiddels zijn er dankzij de inzet van deze vrouwen tien kleine huisgemeenten ontstaan. Deze bevinden zich in dorpen waar veel armoede is en vaak ook een enorme weerstand tegen het christelijk geloof. Toch groeit hun aantal langzaam.

Stuur een kaartje

De meest gemeenteleden zijn pas later in hun leven tot geloof gekomen. Door onbegrip vanuit hun omgeving durven sommigen niet eens uit te komen voor hun geloof. **Bemoedig de kleine huisgemeenten door een kaartje te sturen.** Dat kan via de GZB, Postbus 28, 3970 AA Driebergen.

Zomercollecte voor Bulgarije

Met de opbrengst van de zomercollecte wil de GZB de kleine huisgemeenten in Bulgarije steunen. **Geef voor Bijbels en voedselpakketten.** Zo helpt u evangeliste Nataliya en zendingswerker Foka van de Beek met het bezoeken en bemoedigen van de kleine gemeenten. **Geef via de Tikkie QR-code of door een gift over te maken** naar de GZB, rekeningnummer NL91 INGB 0690 7624 45 met als omschrijving: zomercollecte Bulgarije.

Alvast hartelijk dank!

Meer info? Kijk op gzb.nl/landen/bulgarije

Nataliya Stoykova

Een gewone vrouw die geroepen werd om het Evangelie te delen

Nataliya is evangeliste in dorpen rond Burgas, een havenstad in Bulgarije. Ze had een goedlopende toeristenwinkel, maar op een dag ervoer ze dat God haar riep om naar het voor haar onbekende dorp Stratsin te gaan. Ze zag dat echter niet zitten: “Heere, er zijn pastors, zendelingen, stuur hen maar. Ik ben een gewone vrouw, ik kan dit helemaal niet.” Een maand lang worstelde ze met Gods roeping, totdat haar duidelijk werd dat ze echt moest gaan. Daar aangekomen kwam er gelijk een vrouw op haar af, die ten einde raad was. Nataliya deelde het Evangelie met haar en deze vrouw werd de eerste christen in dat dorp.

Dit was het begin van het ontstaan van de Samaritaanse vrouwen, een kleine groep vrouwen die het Evangelie wil delen in de regio Burgas. Inmiddels zijn er tien kleine huisgemeenten ontstaan.

Op een heel laagdrempelige manier je geloof delen. “Ik ben daar echt niet zo’n ster in”, zegt Janneke uit Polsbroek heel eerlijk, “maar het is wel onze opdracht.”

TEKST Diane Palm

JANNEKE HOGENDOORN

Vertel,-avonden nodigen uit om meer te **spreken over God**

In mei vonden er op verschillende plekken in Nederland bijzondere ontmoetingen plaats. Diverse gasten uit de wereldkerk gingen in het kader van onze Pinstercampagne Vertel, op bezoek bij gemeenten in Nederland. Centraal op de avonden stond de kruk: de plek waarop onze gasten en gemeenteleden vertelden over de grote daden van God. In Polsbroek-Vlist was Nataliya Stoykova uit Bulgarije aanwezig. Zendingscommissielid Janneke Hogendoorn (33) blikt terug op wat die ontmoeting betekende.

Janneke, om te beginnen: wat motiveert jou om betrokken te zijn bij zending?

“Ik zit nu een jaar in de zendingscommissie. Ik weet niet eens waarom ik gevraagd ben, maar ik vind het vooral belangrijk dat de wereldkerk aandacht krijgt. Als gemeente kun je erg gericht zijn op je eigen zaken, maar het is goed om te beseffen dat er op zoveel andere plekken ook gemeenten zijn die het Evangelie delen. En juist omdat ik nu bij de zendingscommissie betrokken ben, gaat dat voor mij ook veel meer leven. Ik voel me oprecht meer verbonden met christenen wereldwijd. Zending laat me nadenken over hoe ik zelf het geloof deel, want daar ben ik vaak echt niet zo’n ster in.”

Hoe kijk je terug op de avond in jullie gemeente?

“Heel positief. De combinatie van Nataliya die haar verhaal vertelde en ook zelf uitgedaagd worden om te vertellen wat God in ons leven heeft gedaan, maakte het heel krachtig. Ik zat met mensen in een groepje die ik helemaal niet zo vaak spreek, maar we gingen gelijk de diepte in. Dat kwam echt door het persoonlijke verhaal van Nataliya. We draaiden er niet omheen, maar werden echt uitgenodigd om antwoord te geven.”

“De groep was niet heel groot, maar juist door het persoonlijke werd het intiem en durfden mensen zelf ook op de kruk hun verhaal te delen. Dat is echt niet vanzelfsprekend. We spreken in de gemeente vaak te weinig over God. Ik geloof zeker dat Hij aanwezig is in onze gemeente, maar we vertellen het elkaar vaak zo weinig en maken het soms zo weinig zichtbaar. Zo’n avond nodigt je uit om meer over en met de Heere te spreken.”

»

“Vijftien jaar bidden en geloven dat God hoort? Daar kan ik iets van leren.”

Wat sprak je aan in het verhaal van Nataliya?
“Het persoonlijk geraakt worden door God, maar daar ook echt iets mee doen. Nataliya stond open voor de stem van God, maar handelde er ook echt naar. Ze gehoorzaamde God en ging op weg naar de dorpen, zonder precies te weten wat haar te wachten stond. Het werd haar ook niet gemakkelijk gemaakt, maar toch volhardde ze. Je kunt engens één keer voor bidden, maar vijftien jaar bidden en geloven dat God hoort? Daar kan ik iets van leren.”

“Nataliya is een heel gewone vrouw die op een laagdrempelige manier haar geloof deelt. Dat heeft me aan het denken gezet. Hoe doe ik dat zelf, in het klein, heel dichtbij? Ik heb nog geen strak antwoord op die vraag, maar het begint voor mij met gewoon een praatje maken met mensen die je minder goed kent. Over koetjes en kalfjes, maar dat je dan ook de ruimte mag ervaren om door te vragen hoe ze in het leven staan en wat ze met God hebben.”

Hoe kan zending ons stimuleren om juist hier een missionaire kerk te zijn?
“We leven hier in een dorp. We kennen elkaar vaak heel goed, maar tegelijk is het soms nog helemaal niet zo makkelijk om dan ook echt persoonlijk te spreken over wat ons bezighoudt. We zijn gestart met een Focus-traject en daar leren we hoe belangrijk het is om aan elkaar te vertellen wat geloven voor je inhoudt. Om echt te werken aan openheid in de gemeente, maar juist ook richting mensen die niet-gelovig zijn. Hoe kunnen we laagdrempelig spreken over God? Dat vind ik zelf ook best lastig, maar het is wel onze opdracht. Ga dus vooral door met dit soort avonden, want wij zijn ook zendingsland en hebben dit nodig.”

Tijdens een Vertel,-avond delen gemeenteleden iets over Gods grote daden in hun leven.

Vertel,
over de grote daden van God

Vertel, gaat door

We zijn heel blij met de mooie Vertel,-avonden en willen deze graag voortzetten. Houd onze website of nieuwsbrief in de gaten of laat ons alvast weten dat jullie gemeente belangstelling heeft (vertel@gzb.nl).

Spraakverwarring

Communiceren kun je leren, zou je zeggen. Daar heb ik de afgelopen maanden enorm mijn best voor gedaan, maar soms... Soms kan ik me ineens een stuk beter inbeelden hoe het geweest moet zijn om de Babylonische spraakverwarring mee te maken. Ik hou niet zo van grammatica, dus de meeste dingen leer ik op gevoel. Daarvoor zijn de kapstokhaakjes in mijn hoofd die ik bij het leren van andere talen al heb opgedaan erg handig. Het Spaans lijkt soms een beetje op Frans, soms een beetje op Engels, soms een beetje op Latijn. Maar soms kan mijn hoofd geen enkel kapstokhaakje vinden om een nieuw woord aan op te hangen.

Een van de begeleiders op de kinderopvang vroeg me pas om de 'gescheurde hoofden' te halen voor de volgende activiteit. *Rompecabezas*, zei ze. Ik zocht haakjes: Romper is het werkwoord scheuren of breken, *cabeza* betekent hoofd. Error, bliepten mijn hersens. Ik stond haar glazig aan te kijken. Gescheurde hoofden? Laat maar, zei ze, en ze vroeg het aan een van de andere vrijwilligers. Die kwam even later terug met de bak met puzzels. Toen vielen de puzzelstukjes op z'n plek, natuurlijk. Nog zo eentje: mijn docent Spaans vertelde me over 'leeuwentanden', *diente de léon*. Wat denk je dat dat zijn? Ik was helemaal verbaasd toen ze me vertelde dat deze leeuwentanden paardenbloemen zijn. Toen ik mijn verbazing voorlegde aan mijn schrijversvriendin, kwamen we tot de conclusie dat het Engelse woord *dandelion* wel erg veel op *diente de léon* lijkt. En jawel, even googelen op de etymologie leverde een connectie op. De bladeren van de paardenbloem lijken verdacht veel op leeuwentanden, vond men vroeger. Hoe wij dan aan de naam paardenbloem komen weet ik ook niet, maar dat terzijde. Op sommige dagen kan ik aardig balen van Babylon, maar dit soort voorbeelden maken het leren van een nieuwe taal weer helemaal goed.

"Op sommige dagen kan ik aardig balen van Babylon."

Elise Verschuure woont een jaar in Bogotá, de hoofdstad van Colombia. Ze helpt mee bij een opvangproject van de kerk voor kinderen in achterstandswijken.

Nieuws rond zendingswerkers, activiteiten en uitgaven: **u leest het hier!**

Bestel voor slechts € 13,95

GZB-dagboek 2023

Een waardevol dagboek voor jong & oud

'Een handvol koren' is niet alleen een waardevol dagboek met maar liefst twee overdenkingen per dag: één voor volwassenen en één voor jongeren, maar de winst (zo'n € 264.000 per jaar) komt ook nog eens ten goede aan het zendingswerk. Het boekje is de komende maanden te koop bij de plaatselijke zendingscommissie. Voor mensen met een leesbeperking is het dagboek bij de CBB ook in gesproken vorm beschikbaar. Bestellen kan via www.leesbutler.nl.

8 september

Predikantenochtend in Amersfoort

Samen met ds. Pieter Versloot en zendingswerker Sijmen den Hartog denken we na over de vraag: Hoe kan een predikant gemeenteleden helpen om het Evangelie ter sprake te brengen, juist ook met mensen buiten de kerk?

Info en aanmelden: www.gzb.nl/predikantenochtend

Nieuwe website

Ontdek op gzb.nl

Meer verhalen lezen uit Gods wereldwijde kerk? De GZB heeft een prachtige nieuwe website.

Ga naar www.gzb.nl, ontdek wat zending betekent en hoe u ook zelf betrokken kunt zijn.

GZB-Experience

Interesse in een reis via de GZB?

Er is nog plek bij de vrouwenreis naar Thailand (31 oktober-11 november) en de alle leeftijdenreis naar Nepal (7-19 november).
Kijk voor meer info op www.gzbexperience.nl

2 oktober

Israëlzondag

Om hier bij stil te staan biedt het Centrum voor Israëlstudies, waarin ook de GZB participeert, materiaal aan voor jong en oud.

Ga naar www.hetcis.nl/leren/israelzondag of scan de qr-code.

Rieneke op bezoek bij een ernstig zieke vrouw.

Zendingwerkers

Komen en gaan

- Veel christenen in Malawi zijn nauwelijks thuis in de Bijbel. Dankzij het interactieve Bijbelstudieprogramma dat **ds. Gert van de Pol** heeft opgezet, gaat op steeds meer plekken de Bijbel open en groeien mensen in geloof. **Rieneke** is verpleegkundige; zij heeft zich ingezet voor de meest armen in de samenleving, zoals mensen met een handicap in een sloppenwijk. Half september keren Gert en Rieneke terug naar Nederland. www.gzb.nl/care4malawi
- **Herman en Anneloes Meijer** worden in september vanuit Rotterdam voor een jaar naar Malawi uitgezonden. Herman gaat samen met lokale predikanten het Bijbelstudieprogramma dat door ds. Gert van de Pol is opgezet verder uitrollen en implementeren in lokale gemeenten. www.gzb.nl/meijersmetmissie
- **Gerrit en José Heino** keren na zes jaar in Zuid-Afrika in oktober terug naar Nederland. Gerrit is docent aan het Mukhanyo Theological College. Naast het geven van colleges heeft hij ook een opleiding voor christelijk leraarschap ontwikkeld. José is huisarts; naast onderzoek rond preventie van hiv en behandeling van tbc werkte zij de afgelopen jaren ook aan het verbeteren van de gezondheidszorg in een sloppenwijk van Pretoria. www.gzb.nl/zuid-afrika
- In september start de opleiding van een aantal nieuwe zendingswerkers. **William en Monica Jansen** worden begin volgend jaar vanuit Kruiningen uitgezonden om zich te gaan inzetten voor het jeugdwerk binnen de snel groeiende kerk op de Filipijnen. www.jeugdwerkfilipijnen.nl
- In dezelfde periode wordt **Wilma de Vries** vanuit Urk uitgezonden naar Albanië. De kerk is daar klein en kwetsbaar, maar wil graag van betekenis zijn voor de samenleving. Wilma gaat het diaconale werk vanuit de kerk coördineren, met name op het gebied van gezondheids- en verslavingszorg. www.gzb.nl/hartenzorgvooralbanie

Catecheseproject 2022-2023

‘Ik zie, ik zie wat jij niet ziet!’

Voor het nieuwe catecheseproject heeft de GZB mooi materiaal ontwikkeld om met het thema ‘Ik zie, ik zie wat jij niet ziet!’ aan de slag te gaan.

Kijk voor meer info en om te bestellen op www.gzb.nl/catecheseproject.
Ook de moeite waard voor jeugdverenigingen of een godsdienstles op een middelbare school.

Collecten 2023

Belangrijke bron van inkomsten

De landelijke collecten zijn voor het diaconale en missionaire werk van de GZB een belangrijke bron van inkomsten. Staan de collecten van Project 10:27 en de GZB al op het collecterooster voor volgend jaar?

Kijk op www.project1027.nl/collecterooster-2023 en www.gzb.nl/collecte.

Presentaties

Nodig een zendingswerker uit!

Op www.gzb.nl/presentaties ziet u wie de komende maanden beschikbaar zijn.

FOTO Willemijnlucasfotografie

Met Gods zegen op weg gaan

Wat was het een mooie dienst zondag 3 juli! In een bomvolle kerk werden Johan en Willeke Vrij samen met hun kinderen Abel en Mirjam uitgezonden naar Albanië. Dat gebeurde vanuit de Hervormde Gemeente Monster. Een lange periode leefden ze ernaartoe. En toen was het opeens zover! Afscheid nemen van familie en vrienden om in een ander land de kerk te dienen. Best wel spannend. Gelukkig mogen Johan en Willeke zich gedragen weten door mensen die om hen heen staan en mogen zij met Gods zegen op weg gaan.

Bidden be en geeft k

Eén van de belangrijkste gereedschappen voor zending en evangelisatie; zo wordt het gebed ook wel genoemd. Misschien zelfs wel het belangrijkste stuk gereedschap. Zoals ademen voor ons van levensbelang is, is gebed onmisbaar voor het zendingswerk.

TEKST Arie van der Poel

Als mensen mogen we dienen in het zendingswerk, maar het is en blijft Gods werk. In ons gebed belijden we onze afhankelijkheid. Het hangt uiteindelijk niet af van ons intellect, ons kunnen en kennen of er vrucht is op ons werk. Ook als GZB weten we ons afhankelijk van Gods zegen. Wilt u daarom voor ons werk blijven bidden?

Het gebed is niet alleen een zegen voor de werkers op het veld, maar ook voor het thuisfront. Dat geven zowel de zendingswerkers alsook familieleden van uitgezonden werkers duidelijk terug. Vaak is er tegenslag of tegenwerking in het werk:

"Volmaakte vrede en rust daalde neer in mijn hart"

Nour is een jonge vrouw uit Noord-Afrika. Ruim drie jaar geleden kwam ze vanuit de wereld van de islam tot geloof. Ze vertelt dat ze geen antwoorden vond in de gebeden die ze thuis leerde. Ze miste vooral liefde en barmhartigheid in alles wat er gezegd werd en haakte daardoor innerlijk af. Ze raakte in gesprek met een vriendin waarvan ze niet wist dat die christen is. Sowieso wist ze niet dat er christenen zijn in haar land, en al helemaal niet dat er christenen zijn die eerst moslim waren, zoals haar vriendin. Intensieve gesprekken volgden en op een gegeven moment ging ze een keer met haar vriendin mee naar de kerk. Daar voelde ze een vrede en rust die ze nog nooit eerder had ervaren. Ze besloot zelf te gaan bidden, maar wist eigenlijk helemaal niet hoe dat moest. Tijdens haar eerste echte gebed (zo zei ze zelf) ervoer ze sterk Gods aanwezigheid. "Ik kan dit niet goed uitleggen, het was onbeschrijfelijk: volmaakte vrede en rust daalde neer in mijn hart." Nour is inmiddels gedoopt en gaat naar een christelijke gemeente. Ze straalt vreugde en blijdschap uit.

"Help, wat moet ik doen?"

In Libanon ontmoet ik een theologisch studente, ook met de mooie naam Nour. Als meisje van veertien zegt ze haar traditionele geloof vaarwel. "Iedere dag bad ik tot God, maar nooit kreeg ik antwoord." Van een tante leert ze het 'onze Vader', maar ook als ze dat bidt, gebeurt er steeds niets. Nour raakt er depressief van en bidt op een gegeven moment: "Help, wat moet ik doen?" Juist als ze dat gebed heeft uitgeschreeuwd, komt er een medestudente op bezoek. Ze brengt een boek voor haar mee met precies deze titel. Deze studente blijkt christen te zijn en zo is Nour in contact gekomen met andere christenen. Ze is meegegaan naar de kerk en tot geloof gekomen.

moedigt
kracht

gevechten in Congo waardoor werkers moeten worden geëvacueerd, tegenwerking van binnen of buiten de kerk...
Wat is het dan belangrijk om met elkaar verbonden te zijn in het gebed. Je ervaart daardoor een sterke verbondenheid op de wereldkerk en je krijgt meer zicht op hoe groot God is en hoe Hij met Zijn Geest werkzaam is in deze wereld.

Gezamenlijk bidden versterkt en verdiept ons geloof. Het bemoedigt en geeft kracht. Hoe vaak heb ik niet van werkers gehoord dat ze ervaren dat er voor hen gebeden wordt. "We worden gedragen door het gebed en ontvangen kracht en rust van Boven."

Als regiocoördinator bij de GZB heb ik het voorrecht om regelmatig broeders en zusters uit de wereldkerk te spreken. Graag deel ik drie voorbeelden die iets laten zien van de kracht van het gebed.

"Nu zijn ze tot geloof in Jezus Christus gekomen"

Roman is een jonge bevlogen arts in Centraal-Azië en ook voorganger van een gemeente. In zijn medische kliniek werken voornamelijk christelijke artsen. Omdat de kliniek een goede naam heeft, lopen ook niet gelovige studenten van de universiteit hier stage. Iedere dag wordt begonnen met Bijbelstudie en gebed en zo komen onkerkelijke studenten heel laagdrempelig in aanraking met het christelijk geloof. Inmiddels is er zelfs een nieuwe gemeente ontstaan. Een gemeente van vooral medisch studenten, artsen, tandartsen en andere hoger opgeleiden. Roman had ze vriendelijk uitgenodigd om eens een keer te komen kijken. Roman zegt: "We hebben voor ze gebeden en uitgenodigd om deel te gaan nemen aan een toerustingscursus... en nu zijn ze tot geloof in Jezus Christus gekomen."

Het zendingswerk kan niet zonder uw gebed! Ga naar www.gzb.nl/gebed en bid mee.

In de spiegel kijken

Zeven brieven voor de kerk in Nederland

Soms word je vrolijk als je in de spiegel kijkt en soms ga je juist kritisch naar jezelf kijken. Zo is het ook met de zeven brieven die vertegenwoordigers vanuit de wereldkerk aan ons in Nederland schrijven.

TEKST Jaap Haasnoot

In het boekje Zeven brieven uit de wereldkerk kijken we zeven keer naar onze eigen situatie met de ogen van een voorganger uit Congo, een theologe uit Colombia of een theologisch docent in Libanon. Dat levert een verrassend beeld op dat soms schuurt (of zelfs irriteert), soms dankbaar maakt, maar vooral ook inspireert. Op elke brief wordt gereageerd door iemand uit Nederland en zo begint in dit boekje een gesprek tussen christenen wereldwijd.

Dat gesprek is nodig en verrijkend. Juist in een tijd waarin we zoveel polarisatie zien in kerk en samenleving is het belangrijk op manieren te vinden elkaar te begrijpen en om te reflecteren op wat ons bindt en waar we verschillen binnen de wereldkerk. Met dit boekje kunt u meedoen met dit 'gesprek'.

"We hebben 'mensen van kleur' nodig om onze Nederlandse cultuur 'warmer' te maken."

Zo vertelt Jor-El Saeroon uit Suriname over het jaar dat hij in Kampen verbleef voor studie. Hij ziet aan de ene kant dat Nederlandse christenen heel hulpvaardig zijn: "De collectes in de kerk waren vaak voor arme landen of andere kerken in moeilijkheden." Tegelijk vond hij de Nederlandse cultuur zakelijk en koud: "Waarom voel ik mij toch zo eenzaam in een mooie cultuur waarbij eenieder zoveel mogelijk probeert elkaar te helpen?" De Nederlandse Remmelt Meijer (pionier in de Bijlmer) herkent wat Saeroon schrijft en hij is ervan overtuigd dat we 'mensen van kleur' nodig hebben om onze Nederlandse cultuur 'warmer' te maken. Hij zegt: "Een veelkleurige kerk kan het best de warmte van Gods gastvrijheid en liefde weerspiegelen..."

Andere onderwerpen in het boekje zijn onder andere secularisatie, de rol van de Bijbel en de plek van jongeren in de kerk. Na elke brief worden er suggesties gegeven voor verwerking en daarmee zijn de zeven brieven goed te gebruiken voor een bezinningsmoment in kerkenraad of zendingscommissie of op een Bijbelkring.

Dit boekje kwam tot stand in een samenwerkingsverband van Kerk in Actie, Verre Naasten en de GZB.

Meer info? Kijk op www.zevenbrieven.nl

Wim Rozenberg (66 jaar) | voorzitter thuisfrontcommissie (TFC) van ds. Peter en Jeannette de Groot in Eemnes

TEKST Mariëlle de Koning

"Het werk als TFC-voorzitter kost veel léuke tijd. Als TFC regelen we de presentaties en verzorgen we de nieuwsbrieven. Met veel plezier organiseren we drie à vier keer per jaar een activiteit zoals onze succesvolle stamppotavond en 'happen en trappen' in de periode van Hemelvaart. Deze initiatieven zijn heel belangrijk voor het gevoel van gemeente-zijn.

In de kerk staat een monument: een glazen bak met verschillende stenen. Het gaat namelijk zo: als je je steentje bijdraagt voor het werk van Peter en Jeannette in Zuid-Soedan dan neem je een steen mee. Inmiddels is deze glazen bak voor de helft gevuld. Dat maakt het werk van de TFC en de gemeente tastbaar. Het is mijn drijfveer om als TFC zichtbaar te blijven en het belang van zending warm te houden binnen de gemeente. Alles wat we doen, leggen we biddend bij God neer. We merken dat God het werk zegent: ieder jaar wordt er een mooi bedrag verzameld voor het werk van Peter en Jeannette en levert het meer op dan we in eerste instantie dachten.

Zelf zou ik de zending niet in kunnen. Daarom vind ik het mooi om Peter en Jeannette te volgen, voor hen te bidden en te helpen waar ik kan. Er gaat geen dag voorbij dat ik niet bezig ben met de TFC - hetzij met de activiteiten of in mijn gedachten. Ik hoop dat ik mij kan blijven inzetten voor de TFC totdat Peter en Jeannette weer terugkomen naar Nederland."

"Er gaat geen dag voorbij dat ik niet bezig ben met de TFC"

Ideeën nodig?
Kijk op www.gzb.nl/tfc

Belangrijke schakel tussen gemeente en zendingswerker

Elke zendingswerker heeft een eigen thuisfrontcommissie. Zij mobiliseert het gebed, stimuleert het meeleven en zorgt voor voldoende financiële middelen. Thuisfront- én zendingscommissies: de GZB kan niet zonder!

Kijkjeindekeuken!

Welkom in onze keuken in Rwanda! We delen met jullie een recept wat we wekelijks eten. Vanwege alle vitamines een superfood voor de mensen in Rwanda waar eten niet vanzelfsprekend is.

Familie Mager in Rwanda: "Je moet altijd vegen en dweilen na een maaltijd"

Wat vind je het mooiste aan het werk dat je doet in Rwanda?
Het is prachtig om samen met de mensen hier te werken aan verandering en ontwikkeling én te zien dat dat ook gebeurt. Bijvoorbeeld samen koken in het voedselprogramma, gesprekken voeren met mensen en zo langzaam inzien hoe het ook anders kan waardoor het leven eenvoudiger wordt.

Tijdens je werk, in de kerk of gewoon thuis eet je vast ook regelmatig samen met anderen. Vertel eens over een grappige of bijzondere ontmoeting rond de maaltijd.
Tijdens ons werk in de voedselprogramma's draait het natuurlijk om eten. We koken meestal rijst met sojameel, kleine gedroogde visjes en dodo - een bladgroente die qua smaak ergens tussen spinazie en andijvie valt. Rijst is voor ons heel normaal: we eten het meerdere keren per week. Maar het bleek dat de mensen in de voedselprogramma's vrijwel nooit rijst eten, omdat het te duur is. Extra lekker dus!

Maak kennis!

Recept van...

WIE Rik, Caroline en Jonathan Mager **LAND** Wonen sinds 2017 in Rwanda **FUNCTIE** Caroline zet zich in voor een voedselprogramma om ondervoeding tegen te gaan; Rik is docent aan een opleiding voor kerkleiders.

Meer info:
www.gzb.nl/rwanda

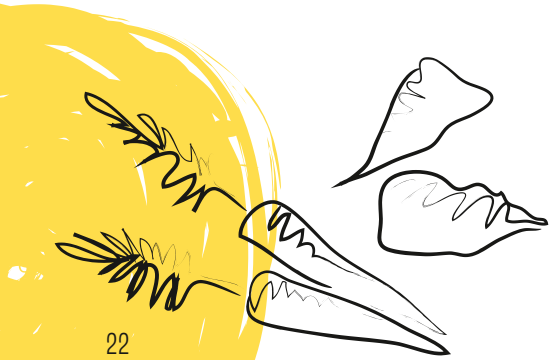

Zijn de eetgewoonten in Rwanda heel anders dan in Nederland?

In Rwanda wordt alleen met een vork of met de hand gegeten. Een groter stuk vlees of aardappel bijvoorbeeld mag je gewoon aan je vork prikken en dan afhappen. Daar kregen we vroeger thuis in Nederland voor op onze kop! En je serveert het eten niet in de pannen waarin je kookt. Dat komt omdat veel mensen op een houtvuurtje of houtskool koken. Die zwarte, beroete onderkant van de pan wil je natuurlijk niet op je tafel zetten. Waar wij moeilijk aan kunnen wennen is dat mensen enorm knoeien met eten. Je moet altijd vegen en dweilen na een maaltijd. En visgraten of botten worden bijvoorbeeld niet netjes op de rand van het bord gelegd, maar op tafel of op de grond gegooid.

Wat is je guilty pleasure?

We houden ontzettend van mediterrane smaken. Dus we genieten altijd met volle teugen van pesto, feta, humus en dat soort dingen. Een zeldzaamheid, want dat is in Cyangugu niet verkrijgbaar. En we houden ook van de typische Nederlandse producten als speculaas, zacht zoete drop en hagelslag.

Zijn mensen in Rwanda gastvrij?

Als je bij iemand op bezoek gaat, krijg je vrijwel altijd eten aangeboden. Ook al is het helemaal geen 'tijd' om te eten. Soms zitten we om tien uur 's ochtends al aan een warme maaltijd! Feestjes of andere bijeenkomsten worden altijd afgesloten met een maaltijd. Is het eten op dan is het tijd om naar huis te gaan.

Zoete aardappel met kool

4 personen

Wat heb je nodig?

1 kg zoete aardappelen
500 gr witte kool, fijngesneden
1 kleine wortel, geraspt
1 kleine ui, gesnipperd
1/2 groene paprika, in stukjes
1 tomaat, geraspt
1/2 klein blikje tomatenpuree
1 blokje maggi of zout naar smaak
plantaardige olie

Wat moet je doen?

1. Schil de zoete aardappelen en kook ze in ruim water gaar.
2. Fruit de witte kool samen met de wortel, ui en paprika in wat olie tot ze glazig zien.
3. Meng de geraspte tomaat met de tomatenpuree en wat water tot een sausje.
4. Voeg het mengsel bij de kool en laat stoven tot het gaar is.
5. Voeg maggi of zout toe naar smaak.
6. Serveer de kool met de zoete aardappelen.

Serveertip! Hou je wel van een beetje pit? Dan kun je er ook een Spaans pepertje of wat chilivlokken doormengen.

EET SMAKELIJK!

Vacatures

Wil je van betekenis zijn in Gods wereldwijde kerk?

De GZB heeft verschillende vacatures:

- **Jeugdwerker in Albanië**
  voor het trainen van jeugdleiders in een land waar nauwelijks christenen wonen
- **Arts in Centraal-Azië**
  voor het bieden van gezondheidszorg in afgelegen gebieden
- **Studentenwerker in Thailand**
  voor het delen van het Evangelie in een boeddhistisch land
- **Marketeer/ Communicatietalent in Peru**
  om de kerk te helpen meer zichtbaar te zijn in de samenleving

Maar er zijn nog veel meer mogelijkheden.
Kijk voor een compleet overzicht op www.gzb.nl/vacatures.

Geef wijzigingen door via www.gzb.nl/allevolken

Interesse in zending? **Kom 19 november ook!**

Wat is Gods plan met mijn leven? Wat kan ik doen om God te dienen in deze wereld? Past zending bij mij?

Zijn deze vragen en gedachten herkenbaar voor jou? Kom dan zaterdagmorgen 19 november naar 'Zend mij!', dé meeting als je interesse hebt in een uitzending via de GZB.

Een zendingswerker vertelt je over de mooie, maar ook uitdagende kanten van het leven in het buitenland. Je hoort meer over de werkwijze en de vacatures van de GZB. En uiteraard is er ook ruimte voor jouw vragen.

Aarzel niet, maar zet de eerste stap. We kijken uit naar jouw komst!

Kijk voor meer info en aanmelden op www.gzb.nl/zendmij

gzb